

Oponentský posudek doktorské disertační práce

Mgr. Elišky Tomalové

„Kulturní dimenze francouzské zahraniční politiky 1990-2010“.

Předkládaná disertační práce představuje velmi podrobnou, informačně bohatou a fundovanou analýzu aktuální otázky současných mezinárodních vztahů. Samotné téma je nejen aktuální, ale rovněž náročné na zpracování a autorka se svého úkolu zhostila velmi dobře. Hlavním cílem práce je „odpovědět na otázku, proč existuje rozpor mezi oběma složkami francouzské zahraniční kulturní politiky a jaké faktory přispívají k zaostávání v kulturně diplomatické oblasti a naopak k úspěchům v rovině multilaterálních jednání v oblasti kultury“ (s.2). Spolu s tímto si autorka klade také další související otázky a nikoli méně významnou součástí je i „konceptualizace kulturní dimenze zahraniční politiky a vymezení jejích cílů, nástrojů a vztahu k zahraniční politice jako celku“ (s.3). Výše uvedené je spolu se stručným zhodnocením dosavadního výzkumu dané problematiky součástí úvodu práce.

Práce jako celek se vyznačuje jasnou a přehlednou logickou strukturou od úvodního vymezení teoretického rámce přes zpracování jak francouzské kulturní diplomacie a multilaterální dimenze francouzské zahraniční kulturní politiky. Velmi přínosná je již první kapitola práce, která uvádí již výše zmíněný teoretický rámec a zasazení francouzské praxe do jeho hranic. Autorka velmi vhodně využívá Nyeovy teorie moci a dotýká se i souvisejících pojmů veřejné diplomacie či brandingu. Jedná se o vymezení přehledné, jasné, informačně bohaté a ucelené. Totéž je možné říci o zpracování dalších částí této kapitoly, tedy zahraniční kulturní politiky a usazení francouzského přístupu do daného teoretického rámce.

Následující dvě kapitoly přináší plastický obraz jak francouzské kulturní diplomacie, tak také multilaterální dimenze její zahraniční kulturní politiky. Autorka představuje zejména systém francouzské kulturní diplomacie velmi podrobně. Detailní přístup však rozhodně není na škodu srozumitelnosti práce, naopak vytváří před čtenářem živý pohled na vývoj i současnost francouzské kulturní diplomacie. Tím, že k analýze používá obvyklé rozlišení na cíle, aktéry, oblasti činnosti, nástroje či hodnocení umožňuje zasazení francouzské reality do obecného rámce. Čtenář má zároveň možnost, na pozadí uvedeného rozlišení, sám srovnávat francouzský přístup s vlastními znalostmi. Závěrečné uvedení

modelů kulturní diplomacie jiných států vytváří prostor pro velmi zajímavou komparaci a zároveň se věnuje i francouzské reakci na zahraniční praxi. Jakkoli nelze srovnávat Francii například s Českou republikou, prezentovaný francouzský systém, hodnoty, na nichž stojí, faktory, které ovlivnily jeho vývoj, představuje velmi inspirativní příklad.

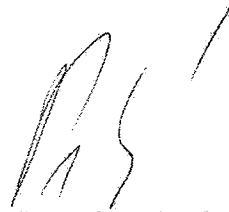
Stejně tak část věnovaná multilaterální dimenzi francouzské zahraniční politiky prezentuje zajímavé koncepty kulturní výjimky a kulturní rozmanitosti. Při zhodnocení jejich použití v praxi je možné sledovat vzájemné srovnání, které přibližuje kulturní rovinu diplomatické praxi.

Velmi přínosný je rovněž široký okruh zdrojů, a to jak primárních pramenů, článků a publikací, tak také celá řada rozhovorů, které autorka práce absolvovala. Autorka prokázala hlubokou znalost tématu a schopnost pracovat velmi efektivně se získanými materiály, zdůraznit informace podstatné a pro vyznění cíle práce zásadní. Ocenění zaslouží i poznámkový aparát a zpracovaný seznam použité literatury. Je zřejmé, že práce vychází také z autorkou již publikovaných výsledků výzkumu. To dokládá i dlouhodobý odborný zájem o danou problematiku. Rovněž po stránce jazykové a stylistické je tato dizertační práce na vysoké úrovni.

Příslib do budoucna představují další náměty pro návazný výzkum. V závěru lze říci, že autorce se podařilo v úvodu definované cíle naplnit a rozšířit tak poznání zahraniční kulturní politiky, zde na francouzském příkladu.

Doktorskou disertační práci Mgr. Elišky Tomalové doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 15. června 2011

Ing. Jana Peterková, Ph.D.